

Iedereen doet mee!

Inclusieve samenleving

Aanleiding

Het VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking is op 14 juli 2016 in de Eerste Kamer aangenomen. Dit betekent dat Nederland zijn uiterste best moet doen om ervoor te zorgen dat mensen met een beperking dezelfde kansen en mogelijkheden hebben als mensen zonder beperking. Centraal in het Verdrag staat het bevorderen van inclusie en participatie van mensen met een beperking. Zo komen we tot een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen. Een inclusieve samenleving waarin non-discriminatie, gelijke kansen, toegankelijkheid en respect over inherente waardigheid en persoonlijke autonomie algemene beginselen zijn.

Inclusieve samenleving in relatie tot VN-verdrag

Het VN-verdrag bestaat uit een opsomming van bestaande mensenrechten van personen met een beperking. Belangrijke uitgangspunten zijn **gelijkheid, solidariteit, autonomie en participatie**. In het VN Verdrag staan 50 artikelen over alle onderwerpen waar mensen in hun leven mee te maken krijgen. Deze artikelen gaan over verschillende thema's zoals de toegankelijkheid van gebouwen en openbaar vervoer, het recht op de juiste zorg en behandeling en het recht om zelf een school te kiezen. Maar er zijn ook artikelen over cultuur, sport en vrije tijd, wonen, werk en inkomen.

Personen met een beperking

Personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuigelijke beperkingen.

VN- verdrag en gemeenten

Gemeenten hebben een belangrijke rol bij het waarmaken van het VN-verdrag door het ontwikkelen en uitvoeren van inclusief beleid. Voor gemeenten betekent dit dat zij passende maatregelen moeten nemen zodat personen met een beperking zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen leven.

Lokale Inclusie Agenda

Om inclusie te bereiken stelt elke gemeente een Lokale Inclusie Agenda op samen met de mensen met een beperking vanuit het motto 'Niets over ons, zonder ons'. De Lokale Inclusie Agenda raakt de dorpsontwikkelingsplannen.

De VNG heeft voor het opstellen van de Lokale Inclusie Agenda een handreiking en tools ontwikkeld www.vng.nl/iedereen-doet-mee

De handreiking is gebruikt voor het opstellen van deze notitie en inventarisatie.

Ketenpartners

Belangrijke ketenpartners zijn de mensen met een beperking en hun netwerk, ervaringsdeskundigen, belangenverenigingen en inwoners. Aangevuld met de sociale partners, de ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Voor de gemeente Sint Anthonis zijn dit de Adviesraad

Sociaal Domein, het Platform Gehandicapten Sint Anthonis, de Seniorenraad, de dorps- en wijkraden, jeugd- en jongerengroeperingen, het dorpsteam, zorg- en welzijnsorganisaties etc.

Routekaart Lokale Inclusie Agenda

1. Agendeer het thema
2. Organiseer ervaringsdeskundigheid
3. Werk samen met partners
4. Bepaal de lokale koers
5. Breng focus aan
6. Kies voor een integrale aanpak
7. Investeer in goede communicatie
8. Zorg voor een goede organisatie
9. Ga aan de slag
10. Borg de inzet en werk aan doorontwikkeling
11. Geef het goede voorbeeld

Index Lokale Inclusie Agenda

(zie bijlage Handreiking VNG lokale Inclusie Agenda)

Eerste ring: de uitgangspunten

De implementatie van het VN-verdrag is bedoeld om de uitgangspunten **gelijkheid, solidariteit, autonomie en participatie** in praktijk te brengen en te toetsen.

Tweede ring: de inzet

Noodzakelijke voorwaarden om te komen tot een inclusieve samenleving zijn: **bewustwording, ontmoeting en toegankelijkheid**.

De buitenste ring: de levensdomeinen

Een inclusieve samenleving heeft betrekking op verschillende aspecten van het leven van inwoners. In de index lokale inclusie agenda onderscheiden we zes levensdomeinen die voor iedereen van belang zijn. Dit zijn **onderwijs & ontwikkeling, thuis, werk & inkomen, vrije tijd, vervoer, en welzijn, gezondheid & ondersteuning**. Per levensdomein zijn aspecten van belang waar we concreet aan kunnen werken om belemmeringen op de verschillende onderdelen weg te nemen.

Toelichting inventarisatie

Voor het bepalen van de koers voor de gemeente Sint Anthonis is het belangrijk om per levensdomein in beeld te brengen

- In welk beleid, kaders en beleidsregels, hebben we de inclusieve samenleving 'Iedereen doet mee!' geborgd.
- Wat doen we al aan activiteiten om de inclusieve samenleving 'Iedereen doet mee!' te realiseren en borgen – de 0-meting.
- Wat zijn de knel- en verbeterpunten om de inclusieve samenleving 'Iedereen doet mee!' te versterken en door te ontwikkelen.

Levensdomein	Aspecten	Kader en beleid	Wat doen we	Verbeterpunten/nog op te pakken
Onderwijs & Ontwikkeling <i>Levenslang kunnen ontwikkelen</i>	Inclusief onderwijs (gezamenlijke ambitie, onderwijs & zorg)	<ul style="list-style-type: none"> • Overheidsbeleid Passend Onderwijs, 'thuis nabij en regulier waar kan'. 	<ul style="list-style-type: none"> • Daar waar kan iedereen regulier onderwijs. • Pilot Sint Maartenschool, combinatie onderwijs en (jeugd)zorg. Onderwijsinstelling niet fysiek in onze gemeente wel leerlingen uit de gemeente die op deze school zitten. • Symbiose Korenaer en VMBO Metameer. (V.S.O. De Korenaer heeft 5 leerlingen die deels meedraaien in een klas van Metameer (V.O. school). Na een proefperiode gaan nu meer leerlingen meedraaien en die kunnen dan een gewoon vmbo-diploma halen. • Westerbeek – Ouderinitiatief behoud naschoolse opvang. 	<ul style="list-style-type: none"> • Speciaal wat echt moet. • Westerbeek-naschoolse opvang beschikbaar en betaalbaar.

	Toegankelijke schoolgebouwen	<ul style="list-style-type: none"> • B.T.B.U. certificering¹, desgevraagd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schoolgebouwen toegankelijk 	<ul style="list-style-type: none"> • Schouwen van de gebouwen door de PGSA.
	Leven lang ontwikkelen (scholing)	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak laaggeletterdheid • Volwasseneducatie • Beleidsregel Subsidie deskundigheidsbevordering vrijwilligers 	<ul style="list-style-type: none"> • Taalhuis (o.a. cursussen herkennen en doorverwijzen laaggeletterdheid). • Formele cursussen bij VIO. 	
	Voorschool (consultatie, kinderopvang, voorschoolse educatie)	<ul style="list-style-type: none"> • OAB onderwijsachterstandenbeleid) i.s.m. VVE beleid wordt vernieuwd. 	<ul style="list-style-type: none"> • VVE aanbod • Vergoeding verblijf (PGB Jeugdwet) op medisch kinderdagverblijf zodat kinderen met een zorgbehoefte zoveel mogelijk kunnen participeren. • Opvang regelen voor statushouders. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering OAB in VVE. • Te weinig plek in de opvang voor statushouders.
	Veilig naar school (leerlingenvervoer, maatjes, training)	<ul style="list-style-type: none"> • Beleid leerlingenvervoer 	<ul style="list-style-type: none"> • Haalbaarheidsonderzoek veilig fietspad van Landhorst naar Wanroij. • Indien kinderen van statushouders naar ISK gaan. • Jongeren/mensen met een beperking ondersteunen in traject UWV of afdeling inkomen van gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Maatjestraining meer aandacht. • Er wordt te hardgereden door de straten die naar de school leiden. • Gevaarlijke oversteek in Peter Zuidstraat. • Leerlingenvervoer voor kinderen statushouders en hoogbegaafde kinderen.
	Van school naar werk (onderwijs en bedrijfsleven,		<ul style="list-style-type: none"> • Via school. • Stagebureau Land van 	

¹ Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid, Uitgankelijkheid

	loopbaanbegeleiding)		Cuijk.	
Thuis <i>Wonen waar en hoe je wilt</i>	Woningaanbod (passende woningen, toegankelijke informatie over aanbod)	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale woningmarktstrategie Land van Cuijk in combinatie met het lokaal woonprogramma gemeente Sint Anthonis 2019. • Bouwverordening Sint Anthonis 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruim aanbod bestaande markt met levensloopbestendige woningen. (zowel koop als huur) • Mooiland voegt enkel nog levensloopbestendige woningen toe. • Samenwerking met Mooiland. 	<ul style="list-style-type: none"> • Betere informatievoorziening. • Woonwinkel? • Ouderen meer attent maken op aanpassingen als zij ouder worden.
	Zelfstandig wonen (woningaanpassingen, wonen met zorg en ondersteuning)	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidskader Wmo • Mantelzorgbeleid LvC • VN verdrag en inclusieve samenleving opgenomen in Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023 • Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Sint Anthonis 2018 en Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2018. • Prestatieafspraken Mooiland, 20 woningen beschikbaar voor bijzondere doelgroep. 	<ul style="list-style-type: none"> • Woningaanpassingen • Opplus pakket Mooiland (huurders zelf woning aanpassen met pakket dat gratis wordt verstrekt door Mooiland) • Bronlaak en Dichterbij hebben woningen met begeleiding in gemeente Sint Anthonis. • Pantein heeft woningen/appartementen met zorg. • Ondersteunen bij afwijzing Wmo woonvoorziening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe mantelzorgnota (LvC) met voldoende aandacht en juiste prioritering van de ondersteuning voor mantelzorgers in de gemeente. • In ontwikkeling Stevenshof Stevensbeek. • Gemeentelijke financiële ondersteuning voor woningaanpassingen. • Zorgcollectief Wanroij. • Faciliteren uitstroom maatschappelijke opvang en beschermd wonen met woningen van Mooiland. • De ouderen moeten nog meer ervan doordrongen worden dat ze langer zelfstandig moeten

				<p>kunnen blijven wonen. Taak voor de KBO's.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De twee woningen Alexandriëstraat (voorheen Dichterbij) zijn nog steeds niet vrijgegeven i.v.m. geen gescheiden huisnummer. Terwijl er vraag is naar deze woningen. • Afwijzingen Wmo-aanvragen. • Toegankelijkheid, niet altijd duidelijk waarom niet.
	<p>Omgeving & locatie (bereikbaarheid, sociale omgeving)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handboek 'Ontwerp openbare ruimte'. • Meer aandacht voor groen en leefbaarheid. • Uitgangspunten eisen ontwikkelaars inrichten ruimte. 	<ul style="list-style-type: none"> • In alle nieuwe ontwikkelplannen wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid voor rolstoelen, rollators etc. Geen trottoirs en drempels. • Bereikbaarheid woningen. • Voldoende parkeergelegenheden. • Veiligheid/wegversmalling • Mooiland zet in op het creëren van de sociale omgeving, stimuleren buurtinitiatieven, sociale cohesie. • Buurtbemiddeling door Sociom en Mooiland. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nog niet alle kruispunten bij de trottoirs toegankelijk met op- en afritjes.

	Eigen regie (levensloop bestendige woningen, recht van verhuizen)	<ul style="list-style-type: none"> • Beleid passend toewijzen van Mooiland. • Voorrang labels levensloopbestendig wonen, 60+ en (geclusterd) wonen met zorg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken en stimuleren eigen regie. • Aangepaste woning door Mooiland. • Woningaanpassingen door Wmo maatwerkvoorziening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nog meer eigen regie echt toepassen. • De eigen regie is belangrijk en daarvan moeten mensen op de hoogte zijn. Ook aandacht vanuit de ouderenzorg. • Eigen inwoners voorrang geven na inschrijving bij woningcorporatie. • Nieuw beleid voor blijverslening (woningaanpassingen/ (raad 6 juni, ingang 1 juli). • Project wonen, zorg en welzijn 'Zorg nú voor later' (Henk Geene), modern naoberschap en wonen in de kleine kernen. (UP) • Pré-mantelzorg woningen-beleid onderzoeken.
	Veiligheid (handelswijze bij calamiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal Veiligheidsbeleid gemeente SA 2019-2022.² • Calamiteitenprotocol sociaal domein. • Regionaal Veiligheidsplan. • Handhavingsbeleid. • Meldcode huiselijk geweld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Buurtapp • Buurtbemiddeling • Sociale controle • Slachtofferhulp Nederland • Voorlichting (Mooiland) over brandveiligheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle partijen moeten op de hoogte zijn. • Alarminstallaties

² Rampen- en crisisbeheersing, brandveiligheid, veilig ondernemen, verkeersveiligheid etc.

		<ul style="list-style-type: none"> • Beleid Zorg- en Veiligheidshuis • Convenant RIEC • Subsidieregeling Slachtofferhulp Nederland. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente, Politie, brandweer OM en partners. 	
Werk & Inkomen <i>Maatschappelijke betekenis hebben</i>	Begeleiding naar werk (integratie, re-integratie)	<ul style="list-style-type: none"> • Re-integratieverordening Participatiewet 2017 en Beleidsregels Re-integratie 2015.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het instrumentarium. • Samenwerken met werk en inkomen voor begeleiden en toeleiden statushouders naar werk • Jobcoaches. • Bewoners Bronlaak werken bij lokale ondernemers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumentarium voldoet. • Ondersteunen met opzetten kleine bedrijven in buitengebied in leegstaande agrarische bedrijven.
	Aangepast werk (vrijwilligerswerk, tegenprestatie)	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Tegenprestatie Sint Anthonis 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het instrumentarium. • Vrijwilligerspunt SA. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumentarium voldoet. • Vrijwilligerswerk verplichten afstemmen op de situatie.
	Besteedbaar inkomen (inkomensgelijkheid, meerkosten, sociale zekerheid)	<ul style="list-style-type: none"> • Inkomensondersteuning via minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening o.b.v.: • Beleidsregels Bijzondere bijstand en minimabeleid– Algemene bepalingen. • Regeling Maatschappelijke Participatie. • Regeling Compensatie Zorgkosten. • Beleidsnota Harmonisatie minimabeleid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn om zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien optimaal verwijzen en ondersteunen. • Armoede actief voorkomen en bestrijden. • Stichting Leergeld. • Project 'Samen sterker' Land van Cuijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • De beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid worden geactualiseerd. • Beleid is voor veel mensen onduidelijk. • Duurzaamheidslening, duurzaamheidsmaatregelen realiseren aan de eigen woning, voor inwoners die geen eigen middelen hebben. (6 juni in de raad).

		<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsplan en beleidsregels Schuldhelpverlening. • Preventieplan schuldhelpverlening. 		
	Een duurzame baan (banenafspraken, werken bij de gemeente)	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgbeleid LvC • Mantelzorg vriendelijke werkgever. 	<ul style="list-style-type: none"> • Erkenning mantelzorg vriendelijke werkgever voor de gemeente S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mag meer.
	Maatschappelijk rendement (social return on investment)	<ul style="list-style-type: none"> • Beleids- en uitvoeringsregels Social Return 3.1 gemeente Sint Anthonis 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het instrumentarium 	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumentarium voldoet.
	Toegankelijke werkplek (bedrijfsgebouw, zitplek, begeleiding)	<ul style="list-style-type: none"> • Re-integratieverordening Participatiewet 2017 en Beleidsregels Re-integratie 2015.1 • Arbobeleid 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het instrumentarium. • Voorlichting en ondersteuning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumentarium voldoet. • Ook meer bij normale banen.
Vrije tijd <i>Kunnen doen wat</i>	Winkels & Horeca (toegankelijk, bejegening)	<ul style="list-style-type: none"> • Visiedocument dementievriendelijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lunchroom Markant SA (Bronlaak) 	<ul style="list-style-type: none"> • Winkels zijn soms moeilijk toegankelijk

<i>je wilt</i>			<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting dementievriendelijk ondernemers • Voorlichting bij visuele beperking. 	<p>voor rolstoelers (doorgangen).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toegang hulp- en geleidehonden. • Meer voorlichting en ook over andere beperkingen.
	Spelen & Sporten (sportaanbod, speelruimtes, sportvoorzieningen)	<ul style="list-style-type: none"> • Speelruimteplan Sint Anthonis 2019-2023. • Visiedocument dementievriendelijk. • Subsidieregeling overheid stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties per 1-1-2019/maatregelen toegankelijkheid. • Loket Uniek sporten 	<ul style="list-style-type: none"> • Breedte sport • Toegankelijke speelruimte en sportvelden. • Voorlichting dementievriendelijk verenigingen. • KBO activiteiten³ • Statushouders ondersteunen naar passende sport. • Mensen met beperking matches aan een vereniging 	<ul style="list-style-type: none"> • Meer accent leggen op beweging voor ouderen bij KBO-bijeenkomsten.
	Cultuur & Evenementen (festivals, theater, musea, bioscoop)		<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting over bijv. "Vier het leven". • Maandelijkse dance party voor mensen met een beperking. Eens per 2 jaar Muziekevent. • KBO activiteiten. • Verbinden mogelijkheden voor activiteiten voor burger met kleine steunsystemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële middelen een probleem. • Reisafstand een probleem. • Mogelijkheden bieden aan mensen om deel te kunnen nemen aan theater enz. • Denk aan gezamenlijk vervoer of aanbieden van vervoer.

³ Koffie-uurtje, samen eten, kaarten, biljarten, volksdansen, kienen, ziekenbezoek, gym, fietsen, wandelen, toneel

	Burgerschap (stemlocaties, politieke en maatschappelijke activiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerparticipatie, mee kunnen doen en meedenken is uitgangspunt bij het ontwikkelen van beleid. • Bij duurzaamheidsprojecten is participatie vanuit de gemeenschap, inhoudelijk en financieel, een uitgangspunt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkiezingskrant t.b.v. 23 mei in gewone taal. • Burgers benoemen tot stembureaulid. • B.T.B.U. certificering 	
	Openbare gebouwen (bibliotheek, stadhuis)	<ul style="list-style-type: none"> • B.T.B.U. certificering ⁴, desgevraagd 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentehuis fysiek toegankelijk. B.T.B.U. certificaat. • Stemlocaties (o.a. dorpshuizen) zijn door Gehandicapten Platform Sint Anthonis getoetst op 100% toegankelijkheid • Inventarisatie en publicatie van gehandicapten parkeerplaatsen op de site van de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inlevingsvermogen ambtenaren.
	Informatie (sociale kaart, Uitagenda)	Toegankelijkheid website gemeente Sint Anthonis. Per 1 juni 2019 toegankelijkheidsverklaring.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitagenda, gebruik van pictogrammen en infographic op de website gemeente Sint Anthonis • Overzicht (informele) zorg op de gemeentepagina van de Maasdriehoek. • Nieuwsbrief senioren SA. Sociale kaart bestand 	<ul style="list-style-type: none"> • Toegankelijke gemeente Sociale kaart. • Onderzoeken digitale sociale kaart. • Informatie nieuwsbrief senioren SA uitbreiden met contactgegevens huisartsen.

⁴ Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid, Uitgankelijkheid

			<ul style="list-style-type: none"> • 'Mia van der Zanden'. • Sociale kaart project 'samen sterker' (armoedebestrijding en participatie) Land van Cuijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwsbrief senioren voor iedereen. • Uitagenda voor iedereen.
	Natuur (bos, strand, park)		<ul style="list-style-type: none"> • PGSA wandelroutes. • Bankjesproject i.s.m. Bronlaak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud en toegankelijkheid fietspaden. • Meer bankjes.
Vervoer <i>Jezelf kunnen verplaatsen</i>	Regionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Sint Anthonis maakt onderdeel uit van de GR KCV-Brabant Noordoost. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ouderen meer attent maken op vervoersmogelijkheden. Informatie in de gemeentelijke bladen.
	Zelfstandig vervoer (parkeerplaatsen/- garages, slagbomen, bewegwijzering, stallingen)		<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie en publicatie van de gehandicapten parkeerplaatsen op de site van de gemeente. • Ondersteuning bij aanvragen bijv. gehandicapten parkeerkaart. 	<ul style="list-style-type: none"> • Meer meedenken en zorg op maat. • Te weinig parkeerplaatsen bij de enige supermarkt in Sint-Anthonis.
	Vervoer op maat (doelgroepenvervoer, taxi)	<ul style="list-style-type: none"> • Regiotaxi Noordoost Brabant (KCV Brabant Noordoost) 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor iedereen beschikbaar: OV-reiziger heeft OV-pas. • Reiziger met Wmo-indicatie heeft Wmo-pas en reist tegen gereduceerd tarief. • Facilitering vervoer op maat voor bewoners Bronlaak 	<ul style="list-style-type: none"> • Vervoer naar reguliere dagbesteding. • Ruimer beleid en eenvoudige procedures voor het aanvragen en toekennen van een Wmo-pas.

			<ul style="list-style-type: none"> • Passend vervoer naar de dagbesteding. • Ondersteuning bij de vervoersmogelijkheden. 	
	Openbaar vervoer (toegankelijke vervoersmiddelen, veilig in- en uitstappen, communicatie)	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciaal (OV)-beleid. • Subsidieregeling buurtbus 	<ul style="list-style-type: none"> • Buurtbus • OV bushaltes toegankelijk en uitgankelijk voor rolstoelers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bereikbaarheid bushaltes openbaar vervoer, afstanden soms te lang. (bv. bushalte Gemertseweg). De Gemeente kan deze signalen bespreken met de provincie. • Betere informatie over openbaar vervoer en gebruik OV-kaart.
Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning <i>Assistentie dichtbij wanneer nodig</i>	Gezondheidsbeleid (Preventie & Lifestyle)	<ul style="list-style-type: none"> • Gezondheidsbeleid Land van Cuijk 2017-2020. • Wettelijke gezondheidstaken GGD. 	<ul style="list-style-type: none"> • Preventie via Positieve Gezondheid (6 pijlers), • Huisartszorg/Welzijn op recept. • Preventie via zorgverzekeraars. • Uitvoering gezondheidstaken GGD. • Ondersteuning door dorpssteam. • AED hulpverlening. • Versterken samenwerking via Netwerkborel 1e lijn. • Interventies op basis van landelijk preventieakkoord • Gezonde school 	<ul style="list-style-type: none"> • Meer voorlichting. • Versterken samenwerking via Netwerkborel 0e lijn. • Valpreventie aan de orde stellen.

			ondersteuning <ul style="list-style-type: none"> • Gezonde kantines • Interventies voor- en naschools op sport en bewegen • Kookworkshops voor lage SES • Fittestdagen 	
	Gezondheidszorg (GGZ en Jeugdzorg)	<ul style="list-style-type: none"> • Gezondheidsbeleid Land van Cuijk 2017-2020. • VN verdrag en inclusieve samenleving wordt opgenomen in het concept Regionaal Beleidsplan 2020-2023. • De Jeugdwet, beleidsregels, nadere regels en het beleidsplan zijn gericht op de jeugdhulp voor jeugdigen en/of hun ouders en opvoeders als zij ondersteuning nodig hebben bij de opvoeding. 	<ul style="list-style-type: none"> • Collectieve gezondheidsbevordering • CJG en Jeugdprofessionals Land van Cuik. • Inkoop jeugdzorg. 	
	Ondersteuning (hulpmiddelen, begeleiding, mantelzorg, WMO)	<ul style="list-style-type: none"> • VN verdrag en inclusieve samenleving opgenomen in Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2020-2023 en Mantelzorgbeleid Land van Cuijk 2020-2023.. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsprogramma mantelzorgbeleid. • De Parel in SA. • Cocon Hospice. • Inkoop Wmo maatwerkvoorzieningen (bv. Tante Sjaan, de Huuskamer) • Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvragen via de WMO te ingewikkeld. • Meer begeleiding door cliëntondersteuners.

			<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning door dorpsteam. • Verstrekken van maatwerkvoorzieningen in de Wmo. • Beschikbaarheidsstelling van onafhankelijke cliëntondersteuning aan aanvragers van Wmo voorzieningen. • Beschikbaarheidsstelling van onafhankelijke cliëntondersteuning aan aanvragers van Wmo voorzieningen. • Ondersteuning ouderen door KBO's. 	
	Welzijn (sociale contacten, ontmoetingsmogelijkheden & dagbesteding)	<ul style="list-style-type: none"> • 2de wijziging v.d. Algemene subsidieverordening gemeente Sint Anthonis 2014/Beleidsregel subsidiëring activiteiten voor kwetsbare burgers gemeente Sint Anthonis 2018 • Subsidieregeling Vrijwillige thuishulp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken samenwerking. • Samen1Westerbeek. • JOC De Link. • Ondersteuning dorpsteam. • Ondersteuning door vrijwilligers. • Maaltijdservice SA • Vrijwilligerspunt SA. • KBO activiteiten. • Werkgroep dementievriendelijke gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Laagdrempelige inloopvoorzieningen voor senioren met (beginnende) beperkingen maar zonder indicatie zoals een huiskamerproject • Meer mogelijkheden voor mensen met een beperking: clubs, uitgaan, sport en sociale ontmoetingen. • Meer respect.